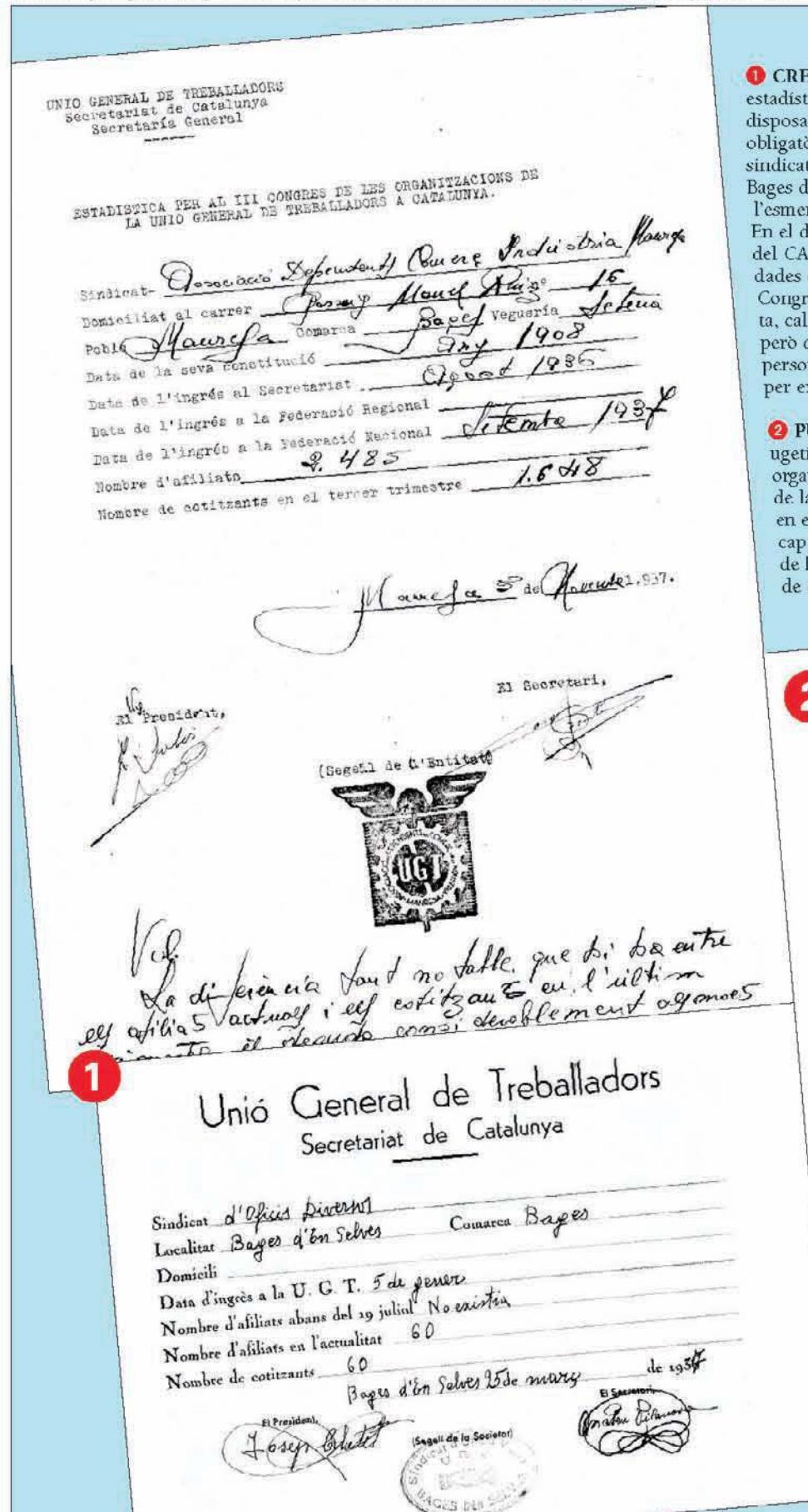

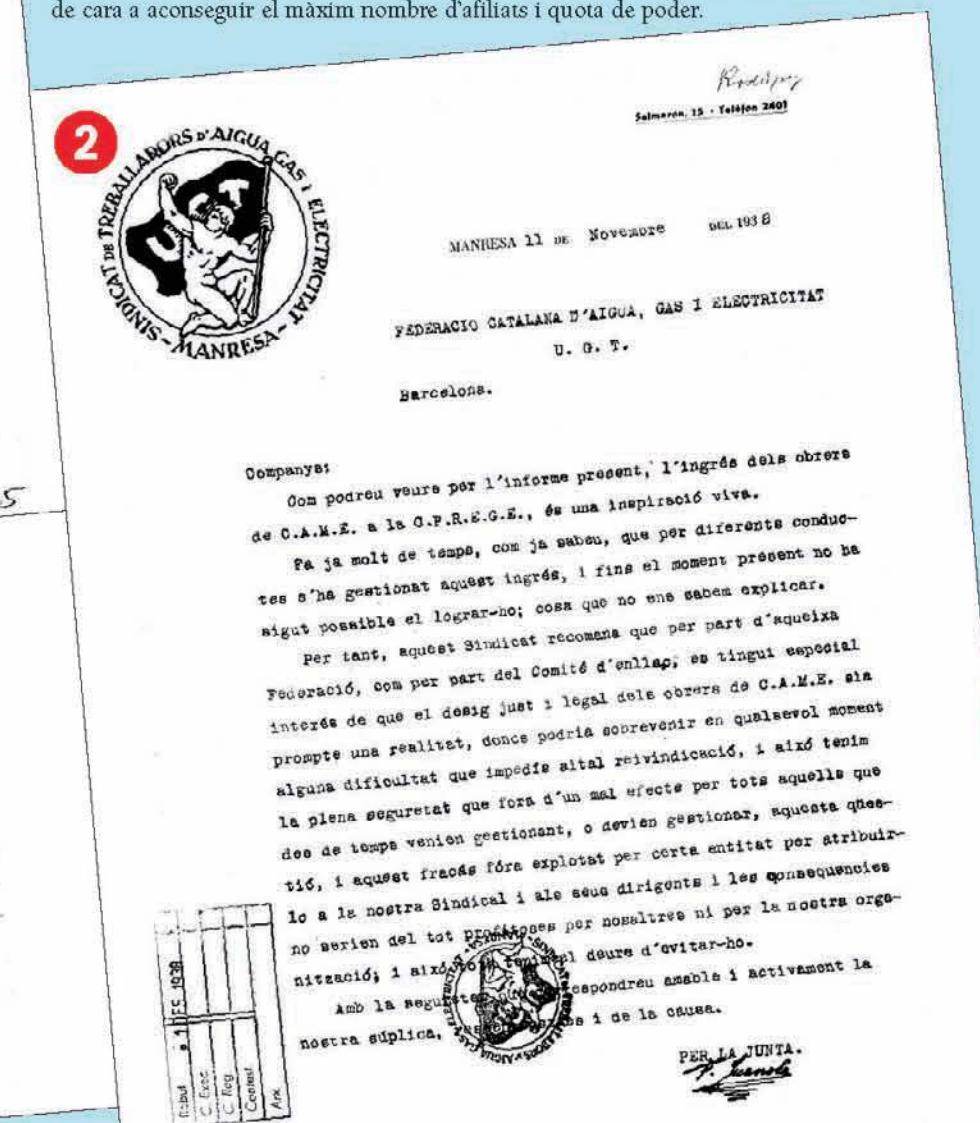
Autors: Joaquim Aloy i Bosch, Jordi Basiana i Obradors i Pere Gasol i Pujol. Col·laborador: Ramon Fons i Vilardell

1 CREIXEMENT ESPECTACULAR DE LA UGT. Dos documents extrets d'un conjunt de fulls estadístics del sindicat UGT, localitzats a l'Arxiu de Salamanca, sobre el nombre d'affiliats de què disposava en cada població de Catalunya i segons el ram o sector. En el marc de la sindicació obligatòria per a tothom que s'establí un cop començada la guerra, el nombre d'affiliats a aquest sindicat creixé espectacularment. Per exemple, això s'observa ben clarament en pobles com Bages d'en Sèlves (Sant Mateu de Bages), del qual es fa constar que abans del 19 de juliol l'esmentat sindicat "no existia" i, en canvi, el març del 1937 hi tenia 60 afiliats.

En el document manresà confiscat a Barcelona per la repressió franquista hi trobem les dades del CADCI de Manresa adherit a la UGT. La finalitat d'aquesta estadística era actualitzar les dades de la formació sindical ugetista i de les entitats associades, de cara a la celebració del III Congrés de la UGT catalana el novembre del 1937. Pel que fa a la posterior repressió franquista, cal dir que sobretot n'eren víctimes els càrrecs o gent amb responsabilitats dins un sindicat, però que molt sovint el simple fet d'haver-ne estat membre era motiu suficient pel qual una persona podia ser durament represaliada o depurada (amb la pèrdua del seu lloc de treball, per exemple) al final de la guerra, per molt que adduis que l'havien obligat a sindicar-se.

2 PUGNA SINDICAL. Carta del novembre del 1938 de la junta manresana del sindicat ugetista de Treballadors d'Aigua, Gas i Electricitat adreçada a la federació d'aquest mateix organisme per tal d'instar la federació catalana que arribi a bon port l'interès dels treballadors de la Companyia Anònima Manresana d'Electricitat d'ingressar a la UGT. Com s'affirma en el document, un fracàs en aquesta gestió seria aprofitat per la CNT. Com podem veure, cap al final de la guerra, i malgrat la imminent ocupació de Catalunya per part de l'exèrcit franquista, encara continuaven les tibantors entre les diferents centrals sindicals de cara a aconseguir el màxim nombre d'affiliats i quota de poder.

PAPERS DE LA REPÚBLICA EN TEMPS DE GUERRA (1936-1939)

La UGT

La Unió General de Treballadors (UGT), fundada a Barcelona el 1888 –el mateix any de l'Exposició Universal al Parc de la Ciutadella–, era un sindicat socialista, molt influït pel PSOE, que s'implantà sobretot al nord de l'estat i a Madrid. Davant això, el 1899 la seva seu central fou traslladada a aquesta darrera ciutat, i la UGT restà com a força minoritària dins l'obrerisme català, molt per darrere de la CNT.

En constituir-se el PSUC el 1936, la UGT de Catalunya hi quedà vinculada. La UGT catalana mantenía una posició diferent de l'homònima espanyola. En les seves files tenia un sindicat de caire nacionalista, el CADCI (Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria).

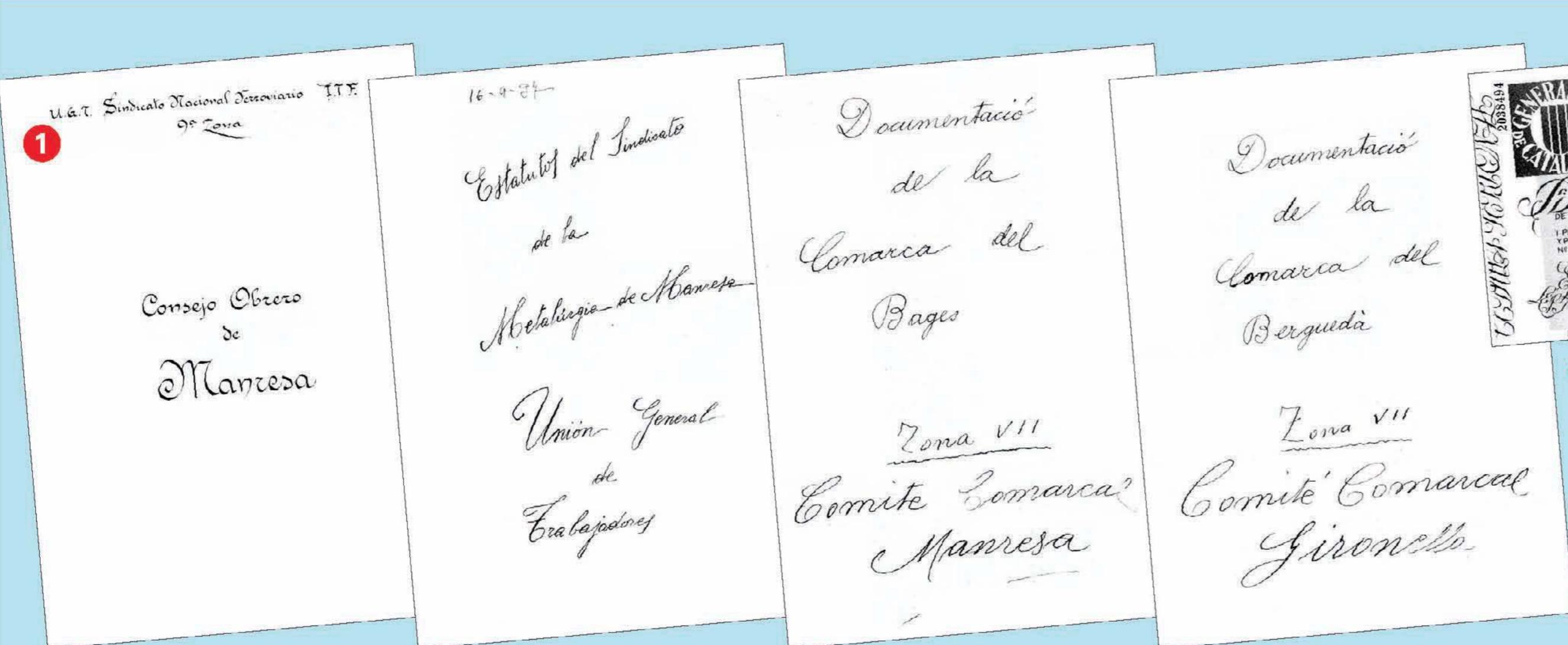
Al començament de la guerra, el nombre d'affiliats a la UGT encara era molt baix comparat amb el sindicat anarquista, però el creixement que efectuà en els mesos posteriors fou molt important. Així, alguns sindicats independents com ara l'anteriorment esmentat CADCI, el dels fun-

cionaris de la Generalitat i la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya s'uniren a la UGT.

La sindicació obligatòria i el descontent d'alguns afiliats de la CNT féu que, ja fos per convicció o bé per conveniència, molts treballadors anessin a parar a la UGT. Aquest sindicat tenia també l'hegemonia en els sectors ferroviari, de professions liberals, de treballadors de la banca, borsa i assegurances i en el de tècnics de Catalunya. La UGT esdevingué majoritària respecte de la CNT a les províncies de Lleida i Tarragona.

Durant els Fets de Maig del 1937, la UGT va perdre un dels seus homes, Antoni Sesé, que fou assassinat quan anava a prendre possessió del seu càrrec de conseller en el nou govern provisional de la Generalitat que havia d'intentar posar fi a la cruenta situació d'aquells dies.

La UGT va defensar sempre la unitat d'acció al front de combat i la constitució d'un exèrcit popular per tal d'aconseguir l'objectiu prioritari d'aquesta formació, que era guanyar la guerra contra el feixisme.

SINDICAT DE LA FUSTA
Carrer Sants, 13 (Avans Sant Francesc) 290

SINDICAT DE LA METALLURGIA
CARRER SALLERON, 15 (MARESME) SANT FRAURENC :: TELEFON 2401

Carrer Sant Antoni, 13 (Abens Sant Francesc) 290
MANRESA 21 de Septembre de 1957.
ESTADÍSTICA PER AL 111 CONGRES DE LES ORGANITZACIONS DE
LA UNIÓ GENERAL DEL TREBALLADORS A CATALUNYA
=====

5 FEDERACIÓ LOCAL
DE SINDICATS AFECTES A LA

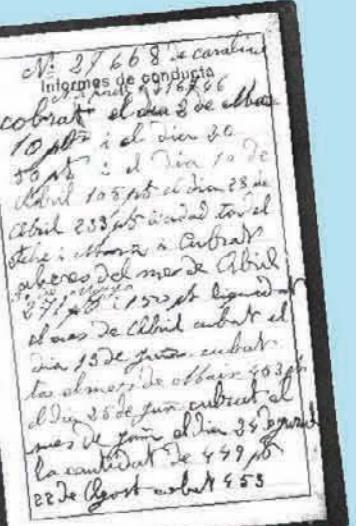
LOCAL
CTES A LA
C.

Manresa de 19
10 Octubre 36

Delegació de Ferrobiaris Nord

En reunió celebrada el dimecres dia 7 d'estudre, el
Comitè Executiu de la Federació Local va quedar constit
itut així:

Miquel Moncunill, Secretari General
Lluís Ambrós, Secretari d'Organització
Anat Pardina, Secretari d'Agitació i Propaganda
Miquel Augé, Secretari d'Incautacions (Capítol: Ge
Bonenec Arnau, Secretari de Premsa
Antoni Casas, Secretari de Reclamacions.
Francesc Vinyals, Secretari d'Administració.

La qual cosa els assegurem, per al vostre con
sentiment i efectes.
Vostres i de la causa revolucionària.
Del Comitè Executiu de la F. I.
Federació Local de Sindicat d'Organització.
U.G.T.
Miquel Bofill
MANRESA 1936

3 300 AFILIATS DEL SINDICAT DE LA FUSTA DE MANRESA
Document pertanyent a la informació estadística de la UGT sobre el nombre d'afiliats de què disposava en cada població de Catalunya i segons el ram o sector. En aquest cas, el document manresà confiscat a Barcelona pertany al Sindicat de la Fusta. L'estadística serví per actualitzar les dades de la formació sindical ugetista de cara al III Congrés de la UGT catalana que s'havia de celebrar el novembre del 1937.

4 LA JUNTA DIRECTIVA DEL SINDICAT DE LA METAL·LÚRGIA. Relació nominal, de l'agost del 1938, dels membres de la Junta Directiva del Sindicat Metal·lúrgic de la UGT de Manresa, indicant el partit al qual pertanyen i/o simpatitzen. Vegi's com la majoria estan afiliats al Partit Socialista Unificat de Catalunya. És prou evident l'interès de documents com aquest de cara a la repressió franquista.

5 CONSTITUCIÓ DEL COMITÈ EXECUTIU DE LA FEDERACIÓ LOCAL D'UGT. Aquest document manresà trobat a l'Arxiu de Salamanca, datat el 10 d'octubre del 1936, és una certificació del secretari d'organització de la UGT sobre la constitució del Comitè Executiu de la Federació Local d'aquest sindicat.

⑥ **NOMENAMENT DE DELEGATS SINDICALS.** Nomenament, el juliol del 1937, de dos delegats del Sindicat del Ram de l'Alimentació de la UGT de Manresa, per tal de representar aquesta entitat al ple de delegats de Sindicats d'Alimentació de Catalunya. Com es pot veure, aquest sindicat tenia aleshores 457 afiliats.

1

Relació del personal perteneciente al Sindicato Comarcal de Manresa de la Organización Telefónica Obrera.

Nº carnet	Nom	Localitat
25	Eugenio Moreno Alonso	Manresa
35	Ángel Barceló Catalán	"
900	Evaristo Datsira Graells	"
623	Rafael Combellà Subiá	Monistrol
624	Lucas Medina Cepeda	Manresa
626	Antonio López Gallardo	"
628	Serafín Blanco Rodríguez	"
700	Jaime Pérez Fernández	"
702	Baltasar García Casulleras	"
782	Angelina Carreras Morell	"
784	Josefa Llanas Gas tellis	"
785	Samuel García Sebastiá	"
987	Asunción Puigpíqué Enrich	"
731	Vicente Pachés Moya	"
1001	Ignacia Vigué Rovira	"
1140	Mercè Serra Vima	"
1141	Marina Serra Vima	"
1142	José García Ruiz	"
1143	Agustín Torroella Baldricco	"
1156	Mariano Camprero Sagredo	Balsareny
1157	Paquita Escuder Graner	Calaf
1158	Valentín Maspí	Cardona
1306	Maria Torra Ramón	Puigreig
1375	Carmen Cuadrench Sitges	Berga
1377	Rosalia Torres Canal	Manresa
1379	Dolores Qualls Morfons	"
1383	Ramiro Sánchez Molina	"
1398	Teresa Lasalle Crancé	Suria
1399	Ricardo Llado Font	Solsigna
1404	Encarnación Latorre Ramos	
1409	Leocadia Irantx Torrent	
1410		

Manresa 28 de gener de 1937
Por el Comité

Hanley Janellis

1 i 2 DOCUMENTACIÓ DEL SINDICAT DE LA TELEFÒNICA.

Aquests dos documents referents al Sindicat Comarcal de Manresa de l'Organització Telefònica Obrera, pertanyent a la UGT, també estan dipositats a l'Arxiu de Salamanca. En el primer, amb data 28 de gener del 1937, hi figura una relació del personal de la Catalunya central afiliat al Sindicat Comarcal de Manresa de l'Organització Telefònica Obrera. L'altre document confiscat, datat el març del 1938, és una mostra d'adhesió a la línia prossoviètica per part de la delegació manresana d'aquest sindicat.

3 LA UGT VOL PUBLICAR UN DIARI

Carta de Marcel·lí Font, dirigent de la Federació Local de la UGT de Manresa, a la seva homònima de Reus en què demana si publicuen algun periòdic del sindicat en aquella localitat, ja que estan estudiant de fer-ho a Manresa. La data de la carta és el 17 de novembre del 1936. Encara no dos mesos després, l'11 de gener del 1937, la federació bagenca publicava UGT. Diari dels Sindicats de Manresa i Comarca. Escrit íntegrament en català, aquest diari es convertí en l'òrgan del PSUC i de la UGT durant la guerra.

2

U. G. T.
ORGANIZACIÓN TELEFÓNICA
OBRERA ESPAÑOLA
SECCIÓN REGIONAL DE CATALUÑA
(SINDICATO COMARCAL)
MANRESA
Federación Regional De Industria
Organización Telefónica Obrera
Barcelona

Manresa 14 Marzo 1938.

Estimados camaradas salud:

Esta Junta en sesión del dia 12 del actual, acordó por unanimidad dirigirse a vosotros interesando, y expresando su mas ferviente deseo de que en el mas breve plazo posible sea un hecho el ingreso de los Sindicatos Soviéticos en la Federación Sindical Internacional que tantos beneficios a de reportar al proletariado Mundial, a fin de que por vuestra parte sea expresado este deseo a los Organismos superiores de la U.G.T.

V.º Bº
Angel Barceló
Angel Barceló Catalán
PRESIDENTE

Por la JUNTA REGIONAL CATALUÑA
DE SINDICATOS COMARCAL
TELÉFONICA OBRERA
MANRESA

José García Ruiz
José García Ruiz
SECRETARIO

PROPER CAPÍTOL:

La repressió republicana. Recordarem que 158 persones relacionades amb Manresa foren assassinades durant l'època de la guerra civil a la zona republicana i veurem alguns documents relacionats amb la repressió.